

tasulikum on, kui laudatus. Kui lõime poest ostetakse, siis tuleks puuda eest umbes 5½ rubla maksta. Maelu on platselt niisama palju tarwis, kui laudatuselagi. Kui palju aga õled laudadest odavamad on, seda ei maksa siin nimetatagi. Olgimattigi on kerge katustasse panna. Kõik muu materjal, mis põlemata katustsa walmis tarwis läheb, ei maksa muud midagi, kui aga natuke aega. Mis maksavad siis ka õled, olgu see ka kõige kallimal ajal? Sawi ja luoja saab ka igamees nii kergeste, et sest tarwis ei ole pikemalt rääkida.

Kui aknamati moodi pikk õlgmatt wõi kangas walmis tudutud on, pandakse ta rulli, et lõime nõõrid mitte katti ei läbaks. Siis kaewatakse pikk tiik maa sisse, mis õlgkangast nii palju laiem on, et kanga ääred mitte tema seinte külge ei puutu. Aga pikkus on määramata. Mida peenem õlgmati lõim oli, seda pikem piab tiik olema, nii et kangas ilusaste pikuti tema põhja mahub. Et katustsa kangas hästi tulekindel oleks, piab raswast sawi wõetama, kus mitte liiwa sees ei ole. Sawi headust wõib hammaste wahel kergeste ära tunda; mida wõhem ta hammaste all prigiseb, seda wõhem on temas liiwa. Kus raswast sawi ei ole, seal wõib igat sawi pruutida, muud kui liiw tuleb temast enne wälja ajada. Seda wõib järgmisel wiisil kergeste teha: Tehakse kaks sügawat auku, ühe sisse pannakse sawi, kus see weega püdelaks aetakse. Sa kui sawi wees sulab, lastakse liiw põhja waja, kuna sawi leem ettewaatlikult wälja tõstetakse ja teise auku kallatakse. Seda piab selselwärsi ette wõetama, et paks liiw õle kõrre augud sinni topiks ja sawi kõrre õõne sisse ei lasteks. Selle sawi leemi sisse loutatakse nüüd õlgkangas maha, wolatakse weel enam sawi wedelikku peale ja kallatakse teda siis paljaste jalgadega. Ette tuwad õlgede seest õhu mustusest weepinnale. Kui mustusest enam ei tõuse, siis on see märk, et õled sawiga täidetud on. Nüüd pannakse õlgkangale wajuust peale ja lastakse ta õõ päew seal wedelikus, seista. Kõik see

töö piab heaste ja hoolega tehtud saama, sest tema sees on kõik see saladus, mis põlemata katuste tegemiseks tarwis läheb.

Peale seda weetakse kangas sawileemi seest wälja ja loutatakse päewa lätte kuivama. On ta täitsa kuiv, siis pannakse ta rulli ja wiimaks katustsele. 1¼ arssina tarwis roowitakse paarid nii, et roowitud üksteisest poole arssina wõrd kaugel on. Kangas tinnitatakse roowikute külge, kas puupulstadega, raudnaeladega ehk nõõriga. Katust õlgmati alumine äär poolest saadik alumise mati peale tuleb. Parude wahed saawad sawiga hästi äramääritud. Sellkombel on katust nagu lahe kordise õlgmatiga taetud. Harja peal õmmeldakse kaks matti kokku ja murtakse nad üks laid übele, teine teisele poole maha, nii et ilus selg sünnib. Kui kõik sedawiisi äratõimetatud on, wõib katust walmis lugeda; ta ei pruugi kaua parandamist, ning ei ole tema põlemist karta. Tahetakse teda weel kõwemaks ja iluamaks teha, siis tuleb teda järgmise kitiga määrida ehk tsementeerida, wõetakse 8 jagu (-matti) kustutamata luoja, 4 jagu sawi ja 5 jagu liiwa ja segatagu need weega siirupi paksuseks segiks ja määratagu sellega katust. Niisugune segi on nagu tsement, läheb aeg ajalt itta kõwemaks. Määrimise juures wõib erne tera suuruseks peeneks tõugatud teliskivi tükilesti weel peale kühwada, mis katustale enam kõwadust ja ilusa punase karku annawad. Ehitamise töö libisus, kergus ja odawus ning koguni weike aja tulu teewad need katustsed wäga soowitatawaks. Kõik katsed, mis nende katustega Bermi linna ja leidmise kohas tehtud on, näitawad, et neile õigusega nime „tulekindel katust“ wõib anda.

Ärgu jäägu see teadustus siin mitte üffi paberi peale ehk paljalt lugeja teada, ilma et teda ise läbi katsutaks, waid wõetagu ta tõeste lästle. Muu materjal on hoopis kallim, isegi paks õlgkatust ei ole enam ajakohane. Olgi wõib sõnnikus pruutida, enne kui neid niisugune